

HİTLER ÇEMBERLAYN BUGÜN GÖRÜŞECEK

*Prağ hükûmeti nihayet Fransız -
İngiliz müşterek teklifini kabul etti*

İngiltereye giden Fransız Başvekil Daladye ile Hariciye
Nazırı Çemberlaynla birlikte

PRAĞ'DA TEESÜR

**İç Çekoslovakya'da oturan Alman-
larında Türk - Yunan mübadelesi
tarzında nakilleri düşünülüyor**

Paris, 21 (A.A.) — Havas Ajan-
sının Prag, muhabiri, Çek hükûmeti-
nin bütün bir gece devam eden müza-
kerelerden sonra Fransa — İngiliz
teklifini kabul etmiş olduğunu haber
vermektedir.

İngiliz ve Fransız sefirlerinin Pra-
da yapmış oldukları yeni teşebbüs do-
layısıyla siyasi nazırlar komitesi, sa-
bahın dördüne kadar B. Beneş'in nez-
dinde müzakerelerde bulunmuştur.

Prag şatosundaki bu toplantı saba-
hın altısına kadar devam etmiştir. Bun-
dan sonra Başvekkâlet dairesinde bir

kabine içtiması yapılmış ve bu içtima
saat 6.30 dan 8.30 a kadar devam et-
miştir.

Saat 9 da partiler rüesasından ve
hükûmet koalisyonunun parlamento
grupları mümessillerinden mürekkep
«yirmiler» komisyonu, başvekkâlet dai-
resine davet edilmiş ve komisyon, ora-
da mbeusan meclisi reisi B. Malpiller
ile âyan reisi B. Sukuş'un riyasetin-
de bir toplantı yapmıştır.

Siyasi müzakerelere sabahleyin fa-
sılasız surette devam edilmiştir.
(Devamı 7 nci sayfa)

**İngiliz filosu
limanımızdan âni
surette ayrıldı**

Geçen pazartesi günü limanımıza
gelen İngilterenin Akdeniz filosuna
mensup Dovenshir kruvazörü ile Gas-
sack ve Afridi torpidoları evvelki ge-
ce sabaha karşı âni bir emir almışlar
ve dün sabah hareket ederek Akdeni-
ze gitmişlerdir.

Evvelden tesbit edilen program mu-
cibince dün gemide bir çay ziyafeti
verilecek ve İngiliz sefarethanenin A -
miral şerefine bir resmi kabul tertip
edilecekti. Bundan sonra da gemiler
Bulgar ve Romen limanlarına gidecek
lerdi.

Fakat aldığı emir üzerine programı
yarıda bırakarak Akdenize hareket
eden filo komandanı vilâyete özur di-
lemiştir ve İstanbulda görmüş olduğu
hükûmkabule teşekkür etmiştir.

**Nafia Vekili
Balıkesirde**

Ali Çetinkaya tetkiklerde bu-
lunduktan sonra İzmir gidecek
Balıkesir, 21 (A.A.) — Nafia
Vekili B. Ali Çetinkaya bugün saat
16.30 da Kütahya yolu ile şehrimi-
ze gelmiş ve istasyonda kalabalık
halk tarafından karşılanmıştır. Ve-
kil Atatürk parkında belediyenin
verdiği çay ziyafetinde bulunduk-
tan sonra parkı dolaşmış, yapılmak-
ta olan büyük yüzme havuzu inşaa-
tını gezdikten sonra şehir içinde bir
gezinti yaparak yapılan ve yapı-
lmakta olan işler üzerinde valinin ve
belediye reisinin verdiği izahatı din-
lemiştir.

Bay Ali Çetinkaya bu arada Ba-
lıkesirde yeni ve modern bir istas-
yon yapılması hususunda tetkikler-
de bulunulması için alâkadarlara em-
ir vermiştir. B. Ali Çetinkaya şere-
fine gece parti tarafından şehir klü-
bünde bir ziyafet verilmiştir.

Vekil, yarın İzmir hareket et-
decektir.

Fransız filosu manevrada

Paris, 21 (A.A.) — Akdeniz
filosu, kara, deniz ve hava kuvvet-
lerinin Kordazür açıklarındaki ma-
nevralarına iştirak etmek için bu-
gün Tulondan hareket etmiştir.

Lehlerle Macarlar da Ayaklandılar

**Varşova, Çekoslovakya'daki Lehler-
le meskûn eraziye ilhak için harpten
çekinmiyeceğini bildiriyor.**

**Peştede Trianon muahedesi'nin tadili ve Çekoslovak-
yaya ilhak edilen toprakların iadesi için miting yapıldı**

Göring Lehistan'a mı gidiyor?

Varşova, 21 (A.A.) — Gazete ler, radyolar, Lejyonerler, eski mu-
haripler ve milli birlik tarafından tertip edilen müteaddit içtimalar,
efkârîrumumiyeyi Polonya'lılarla mes kûn arazinin Polonyaya rapte edil-
mesi için baş vurulacak bütün ted birleri tesirli kıldığı Günsiyezin
Silezyasını zapt için askerî bir sefer icrası fikrini hazırlamaktadır.

Mevzubahs arazide, Polonya ista-
tistiklerine nazaran, 200.000, Çek
lere göre, 30.000 Polonyalı sakin
bulunmaktadır. Bu arazi şimalen E-
dor ile, garben Ostraviça ırmağı ile,
Denuben Slovakya hududu ve şar-
ken şimdiki Polonya - Çekoslovak-
hududu ile mahduttur. Bu arazi da-
hilinde Freystat, Buhumin Karavi-
na, Jablonkov, Fridek ve Moravs-
ka - Ostrava şehirleri vardır. Sos-
yalist fırkasının organları müstes-
na olmak üzere hemen hemen büt-
tün gazetelerin bu mücadelede iştir-
ak etmesi askerî bir seferberlik ic-
rasının halkça mergup görüleceği-
ne delâlet etmektedir. Hükûmet na-
mına söz söylemeğe salâhiyyetler o-
lan kimseler, bu arazinin 1919 se-
nesinde Çekoslovak orduları tara-
fından Polonyadan cebren gasbedil-
miş olduğunu, Çekoslovakya'nın her
zaman plebisite müracattan imtina
etmiş bulunduğunu hatırlatarak
kuvvet istimalinin muhih ve bu ara-
zinin hini hacette kuvvete müraca-
atla Polonyaya ilhak edilmesinin
doğru olacağını şimdiden iddia et-
mektedir.

Yarı resmi "İskra", Çekoslo-
vak meselesi hakkında diyor ki:
Bugünkü tarihî anda Polonya
milli müttehid ve azimkâr bulu-
nuyor. Metalibatımız haklıdır. Her
Polonyalı biliyor ki, onun ordusu,
Polonyaya ait olanı temine mukte-
dir ve icabederse yürümekte kati-
yen tereddüt etmiyecektir. Polon-
ya - Litvanya münasebatının nor-
malleştirilmesi hâdisesinde de Po-
lonya, ordusunu ileri sürmüştür. Bu
gün de aynı şeyi yapacaktır.

Eğer İngiltere ve Fransa Maca-
ristan ve Polonyaya yeni Çekoslo-
vakya'nın garantisini isterlerse, Po-
lonya kendi hesabına daha şimdi-
den şunu beyan eder: Polonya me-
talibatı kabul edilmez ve Olsa mün-
takası Polonyaya ilhak edilmezse,
Polonya, böyle bir garanti veremez.
Polonya, iki yüz bin ırkdaşını ic-
abederse kuvvete müracaatla kurtar-
mağa azmetmiştir.

Polonyalıların Nümayişi

Varşova, 21 (A.A.) — Pat ajan-
sı, 30.000 kişinin salı günü Siyez
hududunda nümayiş yaparak Çekos-
lovakya'daki Polonyalı ekallivetin
Polonyaya ilhakını istemiş oldukla-
rını haber vermektedir.

**Alman ekonomi
nazırı geliyor**

Belgrad, 21 (A.A.) — Alman
ekonomi nazırı Funk, Dalmasya sahil-
lerinde bir kaç gün istirahat etmek
üzere Dubrovnik'e gelmiştir.

Funk, 30 Eylül'e kadar orada kal-
dıktan sonra Belgrada gelecek ve ora-
da Yugoslav hükûmetine üç gün mi-
safir olacaktır.

Alman ekonomi bakanı Belgradtan
doğruca Ankara'ya gidecektir.

HER SABAH

Ölürmüşün öldürürmüşün?

Bir tarafta bütün dünya, tıpkı
heyecanlı bir haile seyredir gibi, ne-
fesi tutuk, gözler büyümüş, Çek - Sü-
det ihtilâfının hafakan verici seyri-
ni takip ederken öte tarafta da La
Hay'daki devletler adalet divanı sa-
rayının müzakere salonlarının tavan-
ları tamir ediliyor, yeniden boyan-
yormuş.

Meşhur Bektaşî fıkrasındaki:
— Ötör müsün, öldürür müsün?
sualine parlak bir nazır olan bu tu-
mir ve termim keyfiyetini neye ham-
letmeli bilemiyoruz?

Acaba Felemenk poyntaktında;
etrafında yükselen harp tehditlerine,
seferberlik avazelerine kulaklarını
tikamış tavan boyatan diplomattar,
bu tehditlerin ve bu feryadların e-
ninde de, sonunda da konferans sa-
lonlarının kasvetli havasında boş bi-
rer balon gibi sönmeye mahkûm ku-
ru laflardan ibaret olduklarını bili-
yorlar da onun için güvültüye papuş
bırakmıyorlar mı? dersiniz...

A. C.

Istanbulun imarına her sene 8 milyon lira harcanacak

Hükûmet her sene 5 milyon lira verecek

**Dün Vali, şehircilik mütehassısı
ile yapılacak işler hakkında görüştü**

Şehircilik mütehassısı Prost, Kadıköy civarının nazım plânını hazırla-
maktadır. Dün Vali ve Belediye reisi Muhittin Üstündağ, Prostla öğleden
sonra saat on altıya kadar devam eden bir konuşma yapmış, bu konu-
şmada imar şubesi müdürü Ziya da hazır bulunmuştur.

Hükûmet, imar işleri için İstanbul lediyesine beş milyon lira verecek,
belediyesine nakdi yardımda buluna-
caktır. Vali Prostla bu yardım şekli
etrafında konuşuş, hükûmetten alın-
acak para ile neler yapılacağı karara-
laştırılmıştır. Hükûmet, her sene imar
işlerine harcanmak üzere İstanbul be-
lektrik, tramvay, tünel ve havagazi
şirketleri belediyeye geçtikten sonra
senede temin edilecek üç milyon lira
ile imar işlerine harcanacak para se-
kiz milyon lirayı bulacaktır.

Fransa - Suriye Müzakereleri inkıtaa uğradı

**Yeni Hatay rejimi tasdik edilmedikçe
Fransa; Suriye muahedesi'ni tasdik
etmiyeceğini resmen bildirdi**

Antakya, 21 (A.A.) — Anadolu Ajansının hususî muhabiri bildirir-
yor:

Şam'da çıkan «Eko de Syri» gazetesi, Paristen aldığı şu hususî haberi
neşretmektedir:

Pariste Cemil Mardam'la Bonnet arasında yapılan konuşmaların akim
kaldığı haber verilmektedir. Çünkü Fransa hükûmeti Suriye — Fransa mu-
ahedesi'nin tasdik için aşağıdaki dört şartın kabulünü ileri sürmüştür:

- 1 — İskenderunda teşekkül eden yeni hükûmeti katî surette tanımak.
- 2 — Cezayirde Suriye ve Fransanın iştirakiyle muhtelit bir idare kurmak.
- 3 — Muahedenin devam edeceği yirmi beş sené müddetince, Suriyede Fransız ordusunun işgalini tanımak.
- 4 — Alevi mintakasında Fransız ordusunun istihkâm inşaatını kabul etmek.

HA TAY İÇİN UYDURULAN
YALAN HABERLER
Anakya, 21 (A.A.) — Anadolu
Ajansının hususî muhabiri bildiriyor:
Beyrutta çıkan «Eabil» gazetesi,
17 Eylül sayısında geçenlerde Şam'da
toplanan ülema cemiyetinin neşrettiği
beyannameyi ve bu beyannamede İs-
kenderunda Araplara mezalim yapıldı

(Devamı 3 üncü sayfa)

Beynelmilel Tarih kongresinde verilen iki güzel konferans

**Anadolu da yapılan son hafriyatlar
tarihin bir köşesini daha aydınlattı**

26 Ağustos 1938 den 4 Eylül 1938 e kadar Zürich'te toplanan sek-
zinci beynelmilel tarihi ilimler kongre sine Cumhuriyet hükûmeti ve Türk
Tarih Kurumu adına, Türk Tarih kurumu üyelerinden Kültür Bakanlığı mü-
zeler dairesi direktörü Dr. Hâmit Koşay iştirak etmiştir. Profesör Fuat
Köprülü, Brükselde toplanan Oryantalistler kongresine iştirak etmek üzere
Zürich'ten Brüksel'e hareket etmiştir.

İki gün evvel şehrimize dönen Dr.
Hâmit Koşay, kongre hakkında Türk
Tarih kurumuna şifahi izahat vererek
Alacahöyükte Kurum adına yapmakta
olduğu hafriyanın başına dönmüştür.

Zürich kongresine 40 millete men-
sup 300 e yakın âza iştirak etmiştir.
Kongre tarih ve tarihle ilgili ilimlere
ait 14 seksiyona ayrılarak çalışmış-
tır.

Kongrede profesör Fuat Köprülü
«Orta zaman Türk — İslâm feodaliz-
mi hakkında ve Dr. Hâmit Koşay da

«Türk tarih kurumu tarafından Pazar
h'da yapılan hafriyatın neticeleri» hak-
kında birer konferans vermişlerdir.

Dr. Hâmit Koşay ayrıca projeksi-
yonla hafriyaya ait resimleri göstermiş
ve daha muvassal bir surette İstanbul-
da tab' edilen raporu âzalara dağıtmış-
tır.

Türk Tarih kurumunun hafirlerin-
den biri olan Pazarlı son zamanlarda
yapılan tarihi keşiflerin en mühimle-
rindendir.

(Devamı 3 üncü sayfa)

AVRUPA'da Yan Sokaklar

Reportaj: 18

Yazan: ZEKİ CEMAL

Götenin müzesinde geçen heyecanlı saatler

Doğru dürüst bir belediye dairesi
ve reisin altında otomobil
yok amma..

Herkes de bir merak var ya.. Almanlarınki de müze.. En ufak köyden en büyük şehre kadar giderseniz karşınıza bir müze binası çıkar. Öyle kasabalar var ki.. Doğru dürüst bir belediye dairesi ve belediye reisinin altında otomobili yok.. Fakat kasabanın bir köşesinde güzel bir müzesi var..

Eğer benim gibi biraz değil de tam manasile tarih meraklısı olur. ve müze gezmek merakınız da olur sa Almanyada bıkıncaya kadar göreceğiniz müze bulabilirsiniz.. Asari atika müzesi, teknik müzesi, mektep müzesi, deniz müzesi, uzak iller müzesi.. Coğrafya müzesi, harita müzesi.. müzesi.. Müzesi.. Müzesi..

Sonra büyük adamların doğum evlerindeki müzeler.. Meşhur olsun olmasın, her şehir, her kasaba kendi hemşerisinden büyükçe bir isme tesadüf edince hemen namına bir heykel dikmeyi ve doğduğu evi müze yapmayı borç biliyor.. İşte Frankfortta da böyle.. Bir çok müzeler arasında bir de Götenin evi müzesi var. Tanımadığım bilmediğim, ismini duymadığım adamlar namına kurulan müzeleri bir kalemede tarhettiğim halde "Götenin evi.. deyinca birdenbire durdum. Daha doğrusu kahvaltıda sonra soluğu müzenin kapısında aldım. Götenin kim olduğunu, dünyaya nasıl eserler bıraktığını burada söylemek istemiyordum. Onu bilmiyen yoktur. Fakat bu adamın ölmünden sonra nasıl propaganda edildiğini ve nesilden nesle onun isminin nasıl nakledildiğini görünce müzelerin rolünü bir kere daha anladım.

Kapıdan girerken alelülul yarım mark duhuliyeyi verince bir adam önümüze düştü. — İşte Götenin evi.. dedi. Götenin tercüme halini anlattı. Sonra eserlerini birer birer saydı döktü. Bu esnada biz de merdivenin üst-basamağına çıkmıştık. — İşte, dedi. Bu büyük şair şu odada doğmuştur. Burası bizim eski zaman evlerine benzeyen üç katlı bir bina. Merdivenden çıkınca ufak bir sofa.. Sağ tarafı bahçeye bakan dar ve basık pencereler.. Tam karşıya isabet eden kapı şairin doğduğu oda.. Bizim sandık odaları gibi.. Karanlık.. Tek pencereli loş bir yer.. Ne ot var.. Ne ocak.. dedikleri gibi ne yatak var, ne minder.. Sol taraftaki odaya geçtik.. Burası eski zamanların İstanbul konaklarında ki odalara benziyor.. Yan yan pencereler.. Kısa ve dar camlar.. Sürmeli çerçeveler.. Bu odada meşhur şairin çalışma masası.. Hokkası, kalemi..

Oradan içeriye geçiniz. Kütüphane.. Kapı önünde de büyük bir saat.. Şair biraz da felekiyat meraklısı imiş.. Bahçe üstünde ve merdivenin sağ tarafında bir oda daha var.. Burada da şairin orgu.. Şair bunu da çalarmış.. Üst kat.. Misafir salonu.. Daha üst kat da dört taraf kafesle örtülmüş bizim tavan arası.. Buradan Frankfortun yüksek binaları görünür..

Şairin yaşadığı zamanlarda Almanyada tesettüre fazla ehemmiyet verilirmiş.. Yani namahrem varmış.. Kadınların yabancı erkekler tarafından görülmesi hoş telâkki edilmezmiş.. Şair de sevgili ile bu kafes arkasında oturmuş.. Oradan en alt kata indik.. Evinin mutfağı.. Mutfak da tencereden saçaya kadar hepsi var.. Bunların seyr ve teması bittikten sonra arka kapıdan bahçeye çıktık.. Dört duvar arasında bir bahçe!.. Yan taraftaki kapıdan girince kendimizi en modern bir müzede bulduk. İşte büyük şairin eseri.. Hayatı..

Ressamlar tarafından yapılan muhtelif resimleri.. El yazısı.. Sevgililerine yazdığı mektuplar.. Çizdiği krokiler..

Eserler.. Eserler.. Arkadaşım: — Yetişir artık saat dörde geliyoruz.. dememiş olsaydı hâlâ bunlara bakacaktım.. Kapının önüne çıktığım zaman müzeden verilmiş deste halindeki broşürleri çantama doldururken karnımın acıktığını hatırladım.

Bir aşık bütün kasabayı altüst etti

Mois Berengie isminde bir Yahudi genci, Fransız ordusunda askerî hizmetini bitirdikten sonra Revesh kasabasında bulunan ailesi yurduna dönüyor. O, 23 yaşında dinç bir delikanlıdır. Gel zaman, git zaman, evlerine girip çıktığı bir ahbablarının Alyed Olyve ismindeki 15 yaşında kızına aşık oluyor ve nihayet bir gün,

— Benimle izdivaç eder misiniz? diye kıza evlenme teklif ediyor. Kız, bu teklifi kahrkaha ile karşılıyor ve tabii reddediyor.

Mois, red cevabını aldıktan sonra, değişiyor, çalışmıyor, meyus ve düğün celi geziniyor ve bir gün, kıza ehenimle evlenmeye muvafakat etmediğin takdirde seni öldürecekmiş.. diye bir tehdit mektubu gönderiyor.

Kız, bu tehdide ehemmiyet vermiyor, mektubu ateşe atıp yakıyor. Günler geçiyor. Mois, artık kimse ile konuşmuyor. Niçin böyle müteessir bulunduğunu soranlara: — Bir şeyim yok. Diyor ve derhal kaçıyor.

KIZI VURUYOR

Birkaç gün evvel, Alyed Olyve, bir kız arkadaşı ile beraber kasabadan çıkıyor ve bir tepeye tırmanan bir keçi yolunda geziniyor. Burası, bodur zeytin ağaçlarıyla mestur bir yerdir. Birdenbire bir silah patlıyor. Alyetin arkadaşı, gözlerini zeytin ağaçlarının arasında gezdirirken, Moisin, bir ağacın arkasından Alyete tüfeğiyle nişan aldığını görüyor ve kaçıyor. Tam bu sırada ikinci bir silah sesile Alyet yüzünden yaralanarak yere düşüyor. Mois de ormana kaçıyor. Jandarmaların bütün tahriplerine rağmen bulunamıyor.

BİR KURBAN DAHA

Gece oluyor, ortalık kararıyor. Moisin amca zadesi Lui, esterini sulamaya çıkıyor; Fakat bir silah patlıyor ve Lui su başında yere yıkılıyor. Bunu da Moisin yaptığı ve sebebi de bu delikanlının jandarmaların taharrisine iştirak ettiği anlaşılıyor.

Bu hâdise, bütün kasabada büyük bir telâkî uyardırıyor. Çünkü Moisin kasabadan kaçarken dört yüz fişek satın aldığı ve jandarmalarla beraber taharrisine çıkmış olan kasabalıları birer birer öldürmeye karar verdiği anlaşılıyor.

Orman, sık ağaçlı bir yer.. Bütün araştırmalar boşa çıktığı için mahalli hükümet, kasabayı Moisin serrinden korumaya karar veriyor. Bunun için de, yüz millî askerle seksen jandarma getirtiyor ve aşk delisinin kasabaya girmesine mani olmak üzere tedbir alıyor.

Hükümet, diğer bir tedbir olmak üzere, Moisin ebeveynini kasabadan kovmak oluyor. Bu aile, oğlunun yüzünden yuvasını terketmeye ve başka bir kasabaya sığınmaya mecbur oluyor.

Moisin kurbanlarından Lui ölmüştür. Alyeh ise, ağır yaralı olarak hastahane yatmaktadır.

YURDDA SABAH Malatya belediye binasına kavuştu

Merasim Münasebetile verilen ziyafette bulunanlardan bir grup

Malatya, 19 (Hususi) — Büyük bir uğran faaliyeti içinde bulunan şehirimiz bu defa yeni ve modern bir bina daha kazanmıştır.

Bir senedenberi devamlı bir çalışma ile ve 70 bin lira sarfiyle inşaatı bitirilen «belediye binası», evvelki gün merasimle açılmıştır.

Merasime İlbay Etem Akıncının riyasetinde resmi, hususi memurlardan ve kalabalık bir halk kütlesinden mürekkep binlerce kişi iştirak etmiştir.

Törenden sonra İlbay, halkı yeni binanın geniş salonunda kabul ederek memleket ve inşaat işleri hakkında uzun uzadıya hasbihalde bulunmuştur.

Malatya belediye binası

Müşbet sahada yürüyen bir Halkevi

İzmit, (Hususi) — İzmitte yeni yapılmakta olan rihimn en müteba mevkinde, Halkevi binasının inşasına başlandı. Bir kaç gün önce, güzel bir nutukla Vali ve Parti başkanımız Bay Oskay, temele ilk harcı koydu. «Uğurlu, kıdemli olsun» temenni ve dilekleri arasında ikrâm edilen pasta, şerbet ve dundurmalara aşıyetle yedik.

Halkevimizin yeni binası, gelecek senenin ortalarında açılmış ve nurunu daha engin bir şekilde körfeye, körfez sahillerine saçmış olacaktır.

Mevcut Halkevi içinde zarif ve sade ihtisamı ile çok sempatik bir yapı yükselmiştir. Mimar Seyfi Arkan çizdiği plana bu karakteri vermiştir.

Evvelce, İzmit Halkevinin verimsiz ve sönük havasından çok şikâyet ediyorduk. Zaman zaman, asil bir heyecanla haykırarak istedikçe, etrafımız anlamadığımız bir burudet içinde kalıyorduk. «Bülbülün çektiği dili belâsındır» diye, susuyorduk.

İki, üç senedir, İzmit Halkevi ateşli bir faaliyet sahnesidir. Hemen her şubede, kendisine göre cidden büyük işler görmüş ve başarmıştır. Gururla söylemek lâzım ki, Halkevimize, iyi ve müşbet çalışan, verimli olan, halka inen, halkevlerinin arasında mümtaz bir mevki işgal eder.

İhtimâi Yardım şubesi, modern bir poliklinik tesis etti. İzmitin kıymetli doktorları burada seve seve, vazife aldılar. Köylü ve fakir hastalar muayene ve tedavi ediliyor, sıhhat müdûrlüğü, belediyeimiz de ilaçlarını temin ediyorlar.

Köylü ve halk, polikliniğe o kadar çabuk alıştılar ki, şimdi başları dahi ağrısa, hemen nefes nefese, oraya koşuyorlar.

Halkevi, hapishanede okuma, yazma kursları açtı. Bu kaza ve kader kurbanlarına kitap, gazete vermek, mual-

lim göndermek ve fedakârlık etmek suretiyle okuyup yazmanın büyük faydalarını aşıladı.

Genç kızlar için daktilo kursları tesis etti. Onların bir çoğu, hayat ve meşgellerini bu kurslar sayesinde kazanmış bulunuyorlar.

Müzik şubesi güzel sanatları sevdirmekte âmil oluyor. Küçük, büyük bir çok vatandaşların buraya devam etmekte zevince müzahede ediyoruz.

Köylülere sesli, sözlü sinemalar gösteriliyor. Ayaklarına kadar gidiliyor. Şehirdeki işleri görüyor.

Hattâ askerdeki oğluna, yavuklusuna, gurbetteki hemşerisine mektuplar yazılıyor.

Okuma salonu çok mümtaz. Zengin bir kütüphane ve her türlü gazete, mecmua var.

Temsil şubesi ise başlı başına bir varlık. Sık sık, onları alkışlıyor ve derin bir huzla seyrediyoruz.

Bando da çok düzelmiş. Millî günlerin senfonisi oluyor.

İzmit halkevi, Eylülün dördüncü pazar günü Herekede Üzümlü bayramı tertip ediyor. Körfez bucaklarının nefis ve leziz çavuşları, Kınalı yapınakları, hacı balbalı muazzam bir geçit resmi yapacaklar. Gözleri menevşili genç kızlar bade bade, tüzüm sunacaklar.

İzmit halkevi, müşbet sahalarda o şekilde çalışıyor.

Halkevimize bu canlılığı, bu mübarek çalışma havasını veren yegâne şahsiyet, Vali Oskay'dır. Fakat, Hâmit Oskay, o kadar mütevazî bir Cumhuriyet Valisidir ki, hakkında bir iki takdir satırını bile istemez. «Bu işleri, der, arkadaşlarımız yapıyor.»

C. Y. Körfelzi

Kin yüzünden cinayet

Bir adamı tabanca ile ağır surette yaraladılar

Aksaray, 19 (Hususi) — Burada kin yüzünden bir yaralama hâdisesi olmuş ve hapishaneden yeni tahliye edilen bir katil ağır surette yaralanmıştır.

Aslen Aksarayın Taşınar köyünden olup «Nakkaş» mahallesinde oturan Mehmet oğlu Dervişle aynı köyden Mehmet Ali ve İbrahim arasında eski bir kin ve münaferet mevcuttur.

Mehmet oğlu Dervişin hapishaneyeye girmesiyle bile bu kin sönmemiş iki arkadaş hınçlarını almak için onun hapis ten çıkmasını beklemişlerdir.

Nihayet geçen gün Dervişin cezasını ikmal ederek tahliye edileceğini öğrenen Mehmet Ali ile İbrahim, ıssız bir yer olan «Nakkaş» mahallesinin yanındaki sokağa saklanmışlar, tam Derviş geçerken tabanca ile dört el a-

Aksarayda yangın

Ot höyükleri bir yangına sebep oldu

Aksaray, 19 (Hususi) — Şehrimiz dahilindeki ekser evlerin damlarında bulunan ot höyükleri; sık sık yangınlarına sebep olmaktadır. Ezümle; geçen gün «Ereğlikapı» mahallesinde bu yüzden yeni bir yangın çıkmıştır.

Mehmet ismindeki bir köylünün; damına yığılmış otlar çocuklar tarafından her nasılsa tutuşturulmuş ve kısa bir zamanda bütün yığınla ev tamamı yanmıştır.

Bu son hâdise; belediyenin şehirde damlara ot höyükleri yığılmasına bir an evvel mani olması icabettiğini bir kere daha göstermiştir.

teş ederek kendisini ağır surette yaralamışlardır.

Silâh sesine koşan halk ve zabıta yaralı; kaldırmışlar; bu ara firarı muvaffak olan suçlular da takip edilerek yakalanmışlardır.

KOCA YUSUF AVRUPA GÜREŞLERİ

Yazan: TEVFİK PARS

No. 35

Cihan baş pehlivanlığı müsabakası

Yusuf Loranı yendikten sonra
Pol Ponsla güreşmeğe hak kazandı

Kocalarının yanında göğüslerindeki çiçeklerini koparıp, güreş yerinde ay parçası gibi dolaşan Yusufun üzerine fırlatan zengin kocalar..

En tatlı seslerle haykırıyor, birbirine vuran mini mini yumuşak ellerinin çıkardığı sesler, bulutlara süzülen bir güvercin sürüsünün kanat çırpışını andırıyordu.

Bu tatlı sesler, dakikalar geçtiği halde dinmiyor, bir türlü bitmiyor.

Hakem mütemadiyen:

— Aloo! Aloo!..

— Aloo! Aloo!..

— Aloo!..

— Aloo! Aloo!..

Diye ağzına götürdüğü büyük borunun içinden bağıyor, fakat bir türlü halkı susturmağa muvaffak olamıyordu.

Loran, bu gürültüler eşasında güreş yerinden sıvışmış, ortada yalnız Koca Yusuf, hakem mösyö Garobi kalmıştı.

Ahali, güreş bittiği halde, salonu terketmiyor, Yusufu biraz daha seyretmek, doya doya görmek için yerlerinden kımıldamak istemiyordu.

Zavallı hakemin demindenberi bağıraktan gırtlığı yorulmuş, fakat halk da artık insafa gelmiş, yavaş yavaş sükunet bulmuştu.

Hakem tekrar bağırdı:

— Aloo!.. Aloo!..

Seyirciler susmuş, gürültüler, uğultular tamamiyle durmuştu.

Biraz evvel ana baba günü olan salonda şimdi bir tek hareket görülüyor bir küçük ses işitilmiyordu.

Herkes bütün dikkatini hakemin ağzındaki borudan dökülecek seslere vermişti.

Mösyö Garobi:

— Madamlar! Mösyöler! diye haykırdı. Bugüne kadar cihan pehlivanlığı müsabakalarında bütün hasımlarını, sırtını yere getirmek suretile yenen Türk, en mühim rakibi olan eski dünya şampiyonu Loranı da 30 dakikada yendim.

Hakemin sözleri belki daha bitmemişti, fakat halk, tekrar alkışlamağa, bağırmağa:

— Bravo Türk! Bravo Yusuf!

Diye haykırmağa başladılar.

Bunlar bağırıp haykırıyorlarken, mösyö Garobi mütemadiyen ağzındaki borunun içinden sesleniyor, fakat halk onu biran olsun dinlemiyordu.

Dakikalarca süren bu ikinci tezahüratta yavaş yavaş bitmeğe, sesler, gürültüler, yalan yanlış yükselen fikirler yavaş yavaş dinmeğe başladı.

Yusuf, bu vaziyetten son derece sıkılıyor, tercümana dönmüş:

— Söyle diyor, ne olacaksa olsun! Burada böyle durmak hoşuma gitmiyor.

Tercüman, Yusufun sözlerini hakeme tercüme etti.

Hakem de:

— Söyleyiniz Yusuf pehlivana, bir dakika sabretsin dedi ve elindeki madeni boruyu tekrar ağzına götürdü:

— Aloo! Aloo!.. diye sesinin bütün kuvvete bağırdı. Salon tekrar çı çıkmaz, sinek uçmaz bir hale geldi.

Herkes susmuş, bütün dikkatini bu sese vermişti.

Mösyö Garobi devam etti:

— Muhterem madamlar! Muhterem Mösyöler! Türk, son rakibi olan Loranı yendim, 1899 cihan pehlivani Pol Ponsla güreşmek için bütün manileri geçmiştir. İki gün sonra yani yarın değil öbürüsi gün, Pol Ponsla güreşecek, kim kimi yenerse serginin bütün madalyelerini büyük mükafatını kazanacak ve 1900 senesi dünya başpehlivani unvanını alacaktır.

Hakem sözlerini bitirir bitirmez, Koca Yusuf güreş yerinden hemen

aşağı inmek için hızlı hızlı yürüyüşte salonda alkıştan birbirine girer.

Filiz atıldı, Yusuf'a güreş yerinden inmesi için yardım etti.

Menecerler, sağa sola koşuyordu. Yusuf halkın arasından geçerken, kolaylıkla soyunma odasına debilmesine için yer açmağa çalışıyorlardı.

Yusuf, kendisini alkışlayan halka selâmlar veriyor, halk da onun bu alaturka selâmlarını gördükçe büsbütün çileden çıkıyor, deliriyor.

Hele halkın arasından geçerken madamların, meraklı matmazelerin Yusufun pazularını tuttukları vücuduna ellerini sürmek için birbirlerini ittikleri görülmüyordu.

Koca Yusuf, onların bu hareketlerini son derece sempatik tavırla karşıyor, hepsine iltifat ediyor, selâmlar veriyordu.

Bu arslan yapı, kahraman tavırlı Türk yavrusu halkın arasından sıyrılıp hususi odasına gidince kadar bütün gözleri müşekki omuzlarında, iri pazularında topuyor, binlerce nazlı bakışı arkasından sürükliyordu.

Yusuf odasına girerken madam Brot hususi kâtibine acele acele şeyler tenbih etti, birçok emirler verdi.

Locasında oturuyor, halkın damasını, kalabalığın azalmasını bekliyor.

Bu sırada madam Vilson kocası ile beraber kendi locasından çıkıp madam Brotun locasına doğru yürüyor.

Halk yavaş yavaş dağılıp, salonun o mahşeri kalabalığı, kulakları tırmalayan büyük uğultusu kalmamıştı.

Mösyö Vilson, daha madam Brotun söz söylemesine vakit bırakmamıştı:

— Çok haklı imişsiniz madam ben hâlâ Loranı, bundan birkaç seneye evvelki Loran zannediyor muydum.

Madam Brot güldü:

— Evet mösyö Vilson dedi. Loran bundan birkaç sene evvelki Loran değildir. Fakat unutmayınız ki, karşısında dünya güreş tarihinden kaydedtiği ve bundan sonrada belki bir benzerini daha kaydedmeyeceği bir pehlivan vardı.

Bence Loran yenilmekte haklı idi. Çünkü bir insan, nihayet kuvvetinin yeteceği kadar bir iş görür, ondan fazlasını göremez. Koca Yusuf gibi bir pehlivana bu kadar mukavemet göstermiş, tam yetmiş saat güreş etmiştir.

Mösyö Vilson:

— Ne diyorsunuz madam, adam bu kadar büyük bir pehlivan mı?

Madam Brot gayet ciddi bir tavırla:

— Mösyö Vilson, dedi. Ben Türkleri çok severim. Onları çok iyi ve çok yakından tanıyorum. Fakat süreni de söylemek isterim ki, Yusuf denilen Türk pehlivanının bir zaman bir Türk olduğu için değil, harikulade bir insan, harikulade bir pehlivan olduğu için takdire ediliyor, onu bütün kalbimle alkışlıyorum.

Madam Brot kendine emin bir tavırla başını salladı, ve devam etti:

— Mösyö Vilson! Göreceksiniz dünya üzerinde bu adamı yenecek bir adama: Pes!.. dedirtecek bir pehlivan çıkmayacaktır. Belki binlerce pehlivanı kendi toprağında, kendi milletinin kucağında yenecek ve köyüne sırtı yere gelecek deneyecektir. Siz nasıl Loranı yeneceksiniz, ben de Koca Yusuf için bütün servetimi koyarım demiyorum, mülkümü ortaya koyabilirim diyorum.

(Devamı var)

SİNEMA

Perdenin sehhar kızı Klodet kolber nasıl Yıldız oldu?

"Klondik,, in keçi yolları orarlarda altın aramaya çıkıp hedefe varamayanların iskeletleriyle nasıl örtülü ise Holivudun asfalt cadde-leri de sinema yıldızı olmak hulya ve sevdasıyla yola çıkmış birçok genç ve güzel kızların göz yaşları ile ıslanmış, sukutu hayallerinin mezarı olmuştur.

Halbuki Fransada Marn nehrinin sahillerinde mütevazı bir evde dünyaya gelip birçokları gibi Amerika'ya hicret etmiş olan Klodet Kolber muvaffak olanlar, sinema âleminin yıldızlar semasına yükselenler arasındadır.

Birçokları muvaffak olmadıkları halde Klodet nasıl muvaffak oldu? İşte bu müzahabemiz de skandala, gürültüye, fazla reklâma baş vurmadan sırf çalışmasıyla, azim ve iradesiyle kendisine büyük bir şöret tmin eden Klodetin nasıl yıldız olduğunu kısaca anlatacağız:

MINİ MINİ Bİ KIZ

1913 yılı içinde altı yaşında bir kız hem bebeklerini bisküvit kutularına yerleştiriyor, hem de gözle- rinden iri iri yaşlar döküyordu. Babası bir merdivene çıkmış, oda- nın duvarında asılı aile resimlerini indirmekle meşguldü. Annesi ihtimamla, itina ile çamaşlıları bavulla ra, valizlere yerleştiriyor. Bu hazır hıklardan anlaşıyor ki kara gözlü şirin kızcağzın ailesi göçedecek ler. Bir komşu kadın anneye yar- dım ediyor.

Şaşvan ailesi (Klodet Kolberin aile ismi Şaşvandır ve Kolber ismi sonradan alınmış müstear bir isim- dir) Fransada Marnden kalkarak uzaklara pek uzaklara ta Ameri- kaya gitmeğe hazırlanmaktadır.

Mini mini kızcağız güzel kara gözlerinden yaşlar dökerken baba- sı ona sesleniyor:

— Ağlama yavrum, niye ağlıyor- sun? Gideceğimiz yerde ne cici şey- ler göreceğini bilisen!

Lâkin o bunları söylerken kendi- sinin de gözlerinden iri yaşlar yu- varlandığını görmüyor. Vatan, yurt- kolay terk edilir mi hiç? Ne yapma- lı. Zalim hakikat karşısında Şaş- van ailesi Amerikaya hicret ede- ceğidir. Hissiyatı bir tarafa bırakıp gitmek lâzımdır.

İşte Klodet Kolber henüz altı ya- şında üzümlü gibi siyah gözlü mini mini bir yavru iken Fransadan böyle ayrılmıştı.

AMERİKADA İLK GÜNLER

Mini mini yavrunun Nevyorkta geçirdiği ilk günler onu biraz kork-uttu. Sanki etekleri tutuşmuş gibi acele acele yürüyen bu insanlar, havai yollarda işliyen trenler, otuz katlı muazzam binalar, burnundan konuşan bir sürü insan minnacık muhacir kız üzerinde adeta ürkütü- cü bir tesir yapıyor.

Hele ilk defa olmak üzere bir Amerikan mektebine devam baş- ladıgı zaman bütün arkadaşları onunla eğlenmişlerdi. Lili Şaşvan daha bu ilk mektep gününde Ame- rikada yaşayabilmek için alaya alayla, yumruğa yumrukla muka- bele etmek lâzım geldiğini mini mini kafasıyla anlamıştı. Bluf, bluf, bluf.. Yeni dünyada bütün muvaf- fakiyetlerin bu tek kelimeye sığd- ığı daha harpten evvel erbabınca malum bir hakikattir.

İLK AŞK

Bu vakadan on sene sonra artık mini mini muhacir kızı Lili Şaşvan tam manasile Amerikalılaşmış bir Mis olmuştu. Biraz zayıfca, iri si- yah gözlü İngilizceyi bir Amerika- lıdan daha selis söyleyen zarif bir Mis..

Şaşvan ailesinin işleri de düzel- miş olduğundan hep birlikte bir se- yahat yapıldı ve kadim vatan, Fran- sa ziyaret edildi. İşte Lili ilk aşkı- nı bu seyahatinden dönerken vapur- da tesadüf ettiği bir Amerikalı de- likansile karşılaşmak suretile bul- du. Davenport ismini taşıyan bu Amerikan genci Lili üzerinde çok derin bir tesir yaptı ki çok gecem- den iki sevdazade insanlanmaya karar verdiler. Maamafih Nevyork- ka gelince iki genç birbirlerini gözden kaybettiler. Ve birbirlerini unut-makta da gecikmediler. Zaten he- nüz çocukluk çağını bitirmemiş

Klodet Kolber

iki mektep çocuğunun geçici bir fantezisinden başka bir şey olma- yan bu büyük aşk gemi yola çıkar- ken başlamış, rihuma varınca sona ermişti.

MÜHTELİF MESLEKLER

Lili ilk aşkının neticesiz kaldığı- nı görünce kendini avutmak için işi moda ressamlığına döktü. Lâkin ilk müracaat ettiği iş adamı kendi- sine hususî kâtibeliğini teklif etti.

— İyi ama ben ne daktiloyum, ne de stenografi bilirim..

— Ziyani yok, ziyani yok.. Sizin- kiler kadar güzel gözlerle malik bir meleğe hiç yazı yazdırılır mı?

Lili herifin resimlerinden ziyade kendi şahsını beğendiğini ve öze- lliğini anladı ve elinde resim defte- rini bu küstah ihtiyarın suratına fırlatarak çıkıp gitti.

Biraz sonra Lili Fransızca ders- leri vermek suretile vakit geçirdi.. Bir gün talebelerinden birisi kendi- sine bu kadar güzel olduğu halde niçin tiyatro sanatkarlığı yapmadı- ğını sormuştu. Bu masumane su- ali Lili'nin kafasında bir şimşek çak- masına sebep oldu. Öyle ya!.. Ni- çin sahneye atılmasın?

İlk müracaatta Lili haftada (40) dolar ücretle bir tiyatroya girdi. Direktör kendisine:

— Müstear isim olarak parlak bir Fransız ismi seçiniz! nasihatını verdi. Meselâ Lili Pompadur kulâ- ğına hiç de fena gelmiyor değil mi?..

Halbuki Lili:

— Hayır, dedi Pompadur çok müptezel bir isim. Ben Kolber ismi- ni seçiyorum. Klodet Kolber kula- ğa daha iyi geliyor.

İşte bu suretle aşme hayatına atılan Lili Şaşvan gittikçe şöret buldu haftalık (100) dolara yük- seldi ve beş sene azim ve irade ile sıkı bir didinme sayesinde bir gün yeni dünyanın şöhretli tiyatro sanat- kârlarından birisi olup çıktı.

SİNEMA YILDIZI

Klodet sahne hayatında Norman Foster isminde genç bir komikle karşılaşmış ve iki sanatkar birbiri- le çabucak anlaşmış, evlenmişler- di. Karı koca Londraya da seyahat edip oyunlar vrdiler ve Klodet A- merikaya dönünce henüz bavulları- nı çözmeğe vakit bulamadan sine- ma krallarından Laskinin kendisini görmeğe geldiğine şahit oldu.

— Niçin sinema ile alakadar ol- muyorsunuz matmazel Kolber? — Şimdiye kadar hiçbir kimse bana böyle bir teklifte bulunmadı

da onun için müsyö. — Şu halde size ben böyle bir teklifte bulunuyorum. İlk filmimizi de Morris Sövalye ile çevireceksi- niz..

Klodet, Fransadan ayrılmış üzümlü gibi siyah gözlerinden yaşlar dökken miin mini Fransız muhaciri Laskinin uzattığı kurturat kâğıdına imzasını koydu ve o günden itiba- ren de beyaz perdenin yıldızların- dan birisi oldu.

Klodet Kolber ilk kocasından ay- rıldıktan sonra şöhretli bir doktor- la evlendi. Hiç şüphe yok ki hakiki bir sanat sahibi olan bu yarı Fran- sız, yarı Amerikan yıldız muvaffa- kiyetini yılmaz çalışmasına, kırıl- mak bilmiyen azim ve iradesine borçludur.

Onun yerinde başka birisi olsay- dı tesadüf ettiği engeller, müşkül- ler karşısında yılar geri dönerdi. Lâkin Klodet böyle yapmadı.

— Mutlaka muvaffak olaca- ğım! diye çalıştı ve muvaffak da oldu.

Zaten birçok muvaffakiyetlerin başarıların sırrı bunda değil midir?

İÇİDİR PAMUKLARI ERZURUM- DA İŞLENECEK

İğdir, (Hususi) — İğdir pamuk sa- tış kooperatifleri bu seneki kampanya- larını muvaffakiyetle kapamışlardır. Bu seneki pamuklar kalite itibariyle ge- çen seneye nazaran iyileşmiştir.

Malın büyük bir kısmı satılmış, ba- kâri kalan küzi ve chemmetsiz bir kısım da yakında satılacaktır.

Başvekil Celâl Bayarın da son be- yanatında işaret ettiği gibi gelecek se- ne içinde bir iplik fabrikası kurulacak- tır.

Fabrika inşaat tamamlandıktan son- ra İğdir pamukları doğrudan doğruya Erzuruma işlenecektir.

Her köyde bir hayvan sıhhat memuru bulunacak

Her köyde bir "hayvan" küçük sıhhat memuru bulundurulması ka- rarlaştırılmış, köylünün hayvanla- rının sağlık işleriyle yakından ala- kadar olacak bu memurları yetis- tirmek üzere kurslar açılması için bir prije hazırlanmağa başlamıştır. Bu projeye göre, vilâyetlerde, bi- rer hayvan küçük sıhhat memuru kursu açılacak, bu kurslar bilhassa hayvan muntakalarında kazalara da teşmil olunacaktır. Evvelâ, İzmir, Adana ve Balıkesirde birer kurs a- çılacaktır. Bu kursların tesis ve teş- kilât işleri teşrinievvel sonuna ka- dar tamamlanmış olacaktır.

Şu kubbenin altında...

Cüceler diyor

Macaristan dünyada cücesi en bol olan bir ülkedir. Hattâ en şöhretli cambazhaneler cücelerini yüzde sek- sen Macaristandan temin ederler. Ba- zı Macar anneleri cüce çocuk doğur- mamak için gebelik zamanlarında bir takım tedbirlere baş vururlarmış.

Hattâ Budapeştede sırf cücelere mahsus bir mağaza varmış ve bu dük- kânda bütün eşya minimininacık müş- terilerin boylarına göre yapılmıştır.

ERKEK HAREMLERİ

Malezya'da kadınlar hükümdardır. Orada harem daireleri vardır ve bu harem dairelerinde bir çok erkekler tıpkı eski saraylılar gibi sahibelerinin birer esiri olarak yerler, işçiler besle- nirlir.

ACAİP LOKANTALAR

Yugoslavyanın eski Sırbistana ait muntakalarında birtakım hususî lokan- talar vardır. Bu lokantalarda verilen para mukabilinde müşterinin bardak, tabak kırmaya hakkı vardır.

ÇİNDE MİSAFİRLİK

Çinde misafirliğe giden bir kimse, kalkıp gitmek için ev sahibinden izin istemez.

İsterse pek büyük bir kabalık et- miş olur. Çinde misafirliğe giden bir kimse ev sahibinin kendisine:

— Yemeğe kalır mısınız? Sualini sormasını beklemek mecburiyetinde- dir. Ev sahibi bu suali sordu mu o- nun:

— Artık gidebilirsiniz! Demek iste- diğini anlar, kalkar ve veda ederek ayrılır.

ŞAPKA YOKLAMASI

Birleşik Amerikanın bazı resmi ida- releriyle bankalarında memurlar daire- lerine gelince şapkalarını muayyen bir yere bırakmaya mecbur tutulmakta- dırlar.

Memurların mevcut olup olmadık- ları şapkaların kontrolü suretiyle anla- şılıyor.

YENİ SABAH

Anlaşılan Birleşik Amerika gençliği arasında henüz başı açık dolaşmak moda hükmüne gelmemiş..

BU NASIL MÜKAFAT

Danzig şehrinin devlet şûrası (1579) senesinde bir doküma maki- nesini iştirai etmiş olan bir kimsenin bu iştirai birtakım ameleiy isiz bırak- mak tehlikesini doğuracağını ileriye sürerek, boğularak idam edilmesini emretmiştir.

ZAVALLI MUCİT

Dikiş makinesini icat etmiş olan Thimmonier'in Sevr sokağındaki atel- yesini işsiz kalmış bir sürü amele bas- mış ve dikiş makinelerini sokağa ata- rak tahrir ve yağma etmişlerdi.

Bunun üzerine talihsiz mucit maki- nesinin beratını bırakıp işsiz frank mu- kabilinde bir İngiliz firmasına satmış, kendisi de yoksulluk içinde ölmüştü.

İZMİRİN SONBAHAR AT YARIŞLARI

İzmir, 19 (A.A.) — Sonbahar at yarışlarına bugün Buca koşu yerinde başlandı. Hava müsait olmadığı için sahada az seyirci vardı. Birinci koşu üç ve daha yukarı yaştaki ve 1938 se- nesini zarfında kazandığı ikramiyeler- yekün bin beş yüz lirayı doldurmuş- yan halis kan İngiliz at ve kısraklara mahsustu. Mesafesi 2000 metre ve ik- ramiyesi de 255 lra idi.

Beş hayvanın girdiği bu koşuda A- kif Aksonun Bayları birinci, Burhanın komiseri ikinci, geldi.

İkinci koşu üç yaşında ve hiç koşu kazanmamış yerli yarım kan İngiliz er- kek ve dişi taylara mahsustu. İkramiye- si 190 lira ve mesafesi de 1400 metre olan bu koşuda birinciliği Cahit Erel- in Kustepe, ikinciliği khrâ Osman- oğlunun-Dageli aldı.

Üçüncü koşu, dört ve daha yukarı yaştaki halis kan Arap at ve kısrakla- rına mahsustu. Mesafesi 2400 metre ve ikramiyesi de 190 lira olan bu ko- şuya üç hayvan girdi. Ahmedin Ünkü- sü birinci, Salih Temelin Musulu ikin- ci geldi.

Dördüncü koşu üç ve daha yukarı yaştaki halis kan İngiliz at ve kısraklara mahsustu. Dört hayvanın girdi- gi bu koşu günün en heyecanlı yarışı oldu. Asım Çirpan'ın Dandisi birinci, Salih Temelin Springbordü ikinci gel- di.

Beşinci ve son koşu dört ve daha yukarı yaştaki yerli yarım kan İngiliz at ve kısraklara mahsustu. Mesafesi 2200 metre olan bu koşuya dört hay- van girdi. Salih Temelin Mahmuresi birinci, Şaban Altın'ın Nonası ikinci geldi.

KAHRAMANLIK!

Öyle fedakârlıklar vardır ki failini bir kaç saatte meşhur eder. Lâkin sessiz sedasız yapılan ve karanlıkta kalan fedakârlıkların kıymeti daha büyüktür

Şarkî Çinde tesadüf edilen kabilerden biri

Yalnız harp kahramanları ol- maz ya! Bu kubbenin altında öyle sulh kahramanları vardır ki bunlar kanlı bir meydan muharbesinde can- nını yurduna armağan etmiş bir er- kadar tebeil edilmeğe layıktırlar.

Savaşın gözleri kızdıran top, tüfek, mitralyöz tarakaları ve "ile- ri marş!....., nidaları arasında vuru- lup temiz kanını yurduna armağan eden bir asker kadar hastahanele- rin, ameliyat salonlarının sessiz ve ilâç kokan muhiti içinde tatlı can- nı beninev'ine güle güle peskeş çe- ken bir hasta bakıcı da bir kahra- mandır.

Dahası var: Herhangi bir vazife uğrunda tek başına fırtınalara, sis- lere göğüs gerip hayatını her da- kika tehlikeye atarak iki şehir ara- sında posta muhaberesini temine ça- lışan bir tayyareciyi de sulh kah- ramanları arasında saymak icap e- der, çünkü o tayyareci "medeni ce- sareti,, in canlı bir timsalidir ve va- zife uğruna her an hayatını tehlike- ye sokmaktadır.

Fransız kadın gazetecilerinden meşhur Titayna bu isimsiz fedakâr- lardan birisinin menkıbesini anla- tıyor. Hindistandaki Birmanya ile Hindi Çindeki Hanoi ve Aksay Şark arasında muntazam tayyare se- ferleri yapan bir hava müessesesi- ninin pilotlarıyla görüşmüş olan Parisli kadın diyor ki:

"Hindistandaki Mandalaydan Hindi Çindeki Tonken'e kadar uzan- an arazi dağlık, sarp kayalık, bal- ta yüzü görmemiş ormanlık bir sa- hadır. Hulâsa vahşi, korkunç bir muntaka.

Bir deniz tayyaresi icabında de- nizin yüzüne inerek hasarını tamir edebilir. Halbuki bu havalıy aşmak mecburiyetinde bulunan bir tayya- rede küçük bir arıza çıkıp tayyare karaya inerse hem tayyare hem de tayyareci yüzde yüz mahvoldu demektir. Zira bu havai ormanları o kadar kesiftir ki sapasağlam bir adamı bu ormanların içine bırakıp o adamı yeşillikler örtse kendisi için 10 adım ilerlemek mümkün olmaz ve tıpkı kum yığını içine atılmış bir iğne gibi kaybolur gider.

Bu ormanlarda nebatlar yılan- laşmış, toprak yosun halini almış, çiçek et yiyen bir canavar şekline bürünmüştür. Birbirlerini parça- lıyan hayvanlar, haşereler bu or- manlarda yaşarlar ve tesadüf edi- len biricik keçiyoğulları vahşi fille- rin yollarında rastladıkları her şe- yi çiğneyip emmek suretiyle vücu- de getirmiş oldukları iptidai pati- kalaradır.

Bundan birkaç sene evvel bir Anglo - Sakson heyeti seferiyesi Bir- manya ile Tonken arasında kara- dan bir yol açmaya teşebbüs etti a- ma daha ilk adımlarda teşebbüsün- den vazgeçerek Çine kapağı zor at- tı. Zira ilk günler zarfında hasta- lıktan, Malarıyadan ve binbir çeşit zehirli haşerattan çekmediği kal- madı.

Halbuki Vinkler isminde bir tay- yareci yanına 60 Çinli amele alarak koca bir heyeti seferiyenin başara- madığı bu güç ve tehlikeli işi yalnız başına başarmıya teşebbüs etmiş ve muvaffak da olmuştur. Vinkler icabında bir tayyarenin karaya inip konabileceği müsait bir nüzul sa- hası bulabilmek için bu tehlikeli işe atılmıştır.

Ren Vinkler denilen bu cesur ve

cüretkâr delikanlıyı gördüm. (Er - Frans) hava şirketinin Aksay Şark baş pilotu olan Vinkler sakin tavır- lı, az konuşan bir havacıdır. Arka- daşlarının dediklerine bakılırsa Ak- say Şark hava hattında Vinkler ka- dar cesur bir pilot bulmak mevcut değildir. Bir arkadaşına yardım, ya- hut herhangi bir vazifenin yapılma- sı hususunda en büyük tehlikeleri serin kanlılıkla göze alduran bu a- dam gösteriş, cambazlık, boşboşu- na tehlikeli marifetler mevzu bahis olduğu zaman yerinden bile kımıl- damamış. Kendisi arkadaşlarına daima şu nasihatı verirmiş:

— Pilotlukla tehlikeli cambaz- hıklar yaparak kendisinden bahset- tirmek, kuru bir şöret kazanmak güç bir şey değildir. Asıl güç olan şey kemiklerini hurdaya etmeden pilotluk mesleğinde uzun ömürlü olmaktır.

Vinklerin annesi meşhur sinema kâşifi Lümyerin kız kardeşidir. İ- yi bir tahsil görmüştür. Harpten sonra oldukça mühim bir servete sahip olan Vinkler bir yat satın a- larak Akdenizde, Okyanuslarda i- ki sene dolaşmış ve parasını sonun- cu meteliğine kadar yiyip bitirdik- ten sonra yatını satmış, yatın ban- drasını bavuluna yerleştirmiş ve ye- niden pilotluk hayatına dönmüştür. Maamafih bu sayede Vinkler iyi bir denizci ve iyi bir şef meziyetini ka- zanmıştır.

İşte bazan birkaç metre vol ala- bilmek için saatlerce didinmek lâ- zımgelen o balta girmemiş ormanlara tek Avrupa olarak dalmak cesa- retini gösteren Vinkler böyle bir a- damdır. Vakia kendisi bu müşkül ve tehlikeli işi başka birisine havale e- debilirdi. Lâkin onun kanaatince en tehlikeli ve güç işlerde birinci ola- rak ileriye atılmak şefe terettüp e- den bir vazifedir.

Bazı kimseler vardır ki sergü- züşten hoşlanırlar; bazıları da av meraklısındırlar ve bu itibarla yaba- ni bir ormanda yol açmak zevkleri- ne gider. Halbuki Vinkler rahatına düşkün, serin kanlı bir adamdır.. Hele aydan nefret ettiğini söylerdi. Demek ki onu Birmanya ile Hindi Çini arasındaki korkunç ormanlara atan saik sergüzeşt ve avcılık mera- kı değildir! Sadece vazife aşkı, me- suliyet düşkünlüğüdür. Vinkler ev- lidir, iki çocuk babasıdır. Fransa- da onun daima yolunu gözliyen bu sevgililerin hayali bile onu çetin ve tehlikeli teşebbüsünden alıkoyma- mıştır. Kendisinin ormana hareke- tinin arifesinde hep birlikte oturup bir iki bardak bira içmiştik. Etra- fımızda memurlar, askerler dolaşı- yorlar, bize dikkat bile etmeden gi- dip geliyorlardı. Ve hiç bir kimse bilmiyordu ki masamızda sessiz sa- dasız oturup biraşını içen halkı el- bise- li adam, gönderdikleri mektup- ların Avrupaya bir iki gün evvel va- rabilmeleri için yarın korkunç bir sergüzeşte atılacak ve hayatını her gün tehlikeye atacaktı.

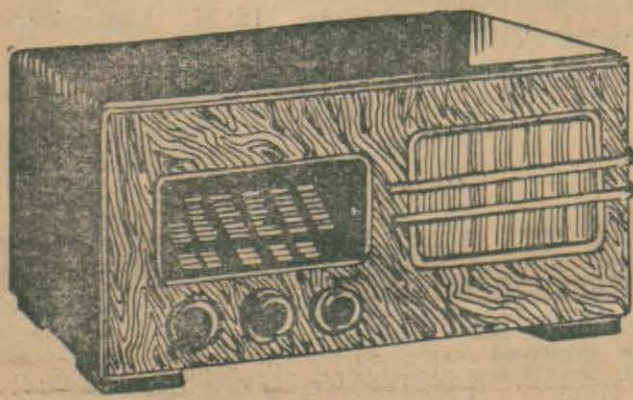
O gecedenberi Vinklerin haya- lı gözlerinin önünden gitmiyor. Bir kaç saat devam edip failini günün şöreti haline getiren kahraman'ı- la; sessiz, sadasız ve büyük bir te- vazula hiç bir menfaat ve şöret kaygusu güdülmeden aylarca süre- cek meghul kahramanlık arasındaki farkı da yine Vinklerle karşı kar- şıya bira içtiğimiz gece anlamış ol- dum.

GEÇEN SENE MÜKEMMEL.
BU SENE FEVKALÂDE MÜKEMMEL

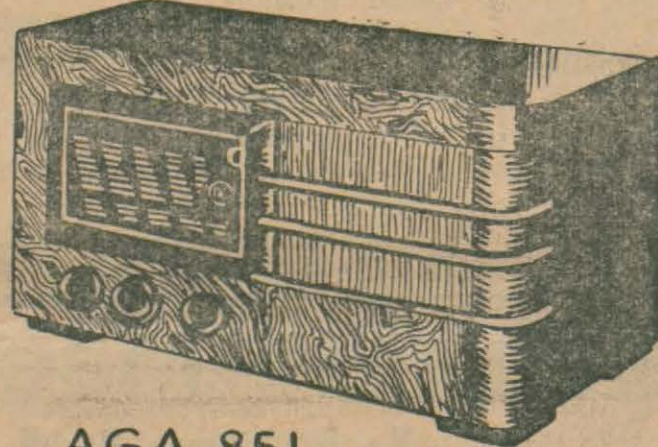
AGA-RADIO

1939
MODELLERİ

İzide memnun edecek!

AGA 843

AGA 851

Türkiye Umum satış deposu: Sultan Hamam Hamdi Bey geçidi 46 - 56 No.

Saraçhanebaşı'nda Horhor caddesinde

Kız
Erkek

HAYRİYE LİSESİ

Yatılı
Yatısız

Ana, ilk, orta, lise sınıflarıyla fen ve edebiyat kollarını havidir. Ecnabi lisani ilk sınıflardan itibaren başlar. Arzu eden talebe okulun hususi otobüsleriyle naklolunur. Kayıt için her gün saat 10 dan 17ye kadar müracaat kabul olunur. İstiyenlere tarifiame gönderilir. Telefon: 20530.

Telefon: 42517

Nişantaşında Tramvay ve Şekayik caddelerinde

Yatılı

ŞİŞLİ TERAKKİ LİSESİ

Gündüzlü

ANA - İLK - ORTA - LİSE KISIMLARI

Kız ve erkek öğrenciler için yanyana ve geniş bahçeli iki binada ayrı YATI teşkilatı vardır. Fransızca, İngilizce, Almanca kurlarına dokuz yaşından başlayarak bütün öğrenciler iştirak edebilirler. Okul her gün saat 10 - 16 arasında açıktır. Kayıt işlerine pazartesi, çarşamba ve cuma günleri bakılır.

Istanbul Asliye 4 üncü hukuk mahkemesinden:

Gümrükler umumî müdürlüğü namına hazine muhakamat müdürlüğü vekili tarafından önce Galatada Ferenciler 52 No. da oturmuş olanlar Leonida Papadopulo ve aynı mahalde Nikola Yuvanidi ve Galatada rihtim hanında tüccardan Dimitri Karamanos aleyhine gümrük resmi olan yüz altmış bir bin dört yüz kuruşun tediyesinden imtina edildiğinden bahisle müddeabih paranın faizle birlikte hükmen tahsili hakkında açılan dava yangında yamış ve biroro yenilenerek mahkemenin 938/1532 numarasına kaydedilmiş ve dava olunanların adresine davetiye gönderilmişse de müddealeylelerin evvel ve ahır mezkûr adreste oturduğunu bilen ve tanıyan kimse bulunmadığı meşruhatile iade kılındığından mahkemece; müddealeylelere ilân tebligat ifasına, e bu husus için kendilerine birer ay mühlet verilmesine ve muhakemenin 24/10/938 pazartesi saat 14 de birakılmasına karar verilmiş olduğundan yukarıda isim ve adresleri yazılı müddealeyleler muayyen gün ve saatte mahkemeye

Istanbul Belediye İlanları

Şehir Tiyatrosunun Tepebaşı Dram kısmı sahne perdesiyle dış kapı ve gişe yanlarına ve kapı üstüne ve Komedi kısmı sahne perdesi-ne Antre ve koridorlarına konulacak ilân ve reklâm işi açık arttırmaya konulmuştur. İlân yeri 76 metre mu rabbi olup beher metre murabbama 8 lira 50 kuruş bedel tahmin edilmiştir. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 sayılı kanunda yazılı vesika ve 48 lira 45 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 3-10-938 pazartesi günü saat 14 buçukta Daimî Encümende bulunmalılardır. (B.) (6574)

Beher metre murabbama 2 lira 50 kuruş bedel tahmin olunan Ak-sarayda Muratpaşa mahallesinin Selçuk camii çıkmaızı sokagında 3 metre yüzlü 15 metre murabbai çıkmaz yol parçası satılmak üzere pazarlığa konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2 lira 81 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 7 - 10 - 938 cuma günü sa at 14 buçukta Daimî Encümende bulunmalılardır. (B.) (6724)

T. H. K. Satın alma komisyonundan:

939 senesi yılbaşı piyangosu için 150.000 el plânı, ve 10.000 afiş bastırılacak ve 26 - 9 - 938 pazartesi günü münakasa yapılacağından açık eksiltmeye istekli olanların şartnamesini görmek üzere piyango direktörlüğüne müracaatları. (6705)

gelmedikleri veya bir vekil gönder-hakemeye devam olunacağı ilân olu-medikleri takdirde giyaplarında mu-nur. 938-1532

Istanbul Asliye Birinci Hukuk Mahkemesinden:

Yuda Benziye vekili Talat Günen-soy tarafından Galatada Yüksekaldırım Makrı sokagında Valteri hanında 41 No. da mukim Salamon Kamhi ile Galatada Havvar hanında 22 numaralı yazıhanede Hacı Adil aleyhlerine açılan alacak davasının neticesi muhakemesinde borçlulardan Salamon Kamhinin paraya çevrilen hayvan bedelinden bakiye olarak 1457 liranın ıcrâ veznesinde mevcut olduğu bildirilen paradan berveçhi sulh 600 lirasının müddeiye verilmesine ve müddealeyleh Adilin aldığı haczi ihtiyati kararı üzerine borçlu hakkında yaptığı takip katıyet kesbettiği ve yahut alacağının tahsiline dair borçlu hakkında ilâm istihsal eylediği takdirde üst tarafı 857 liranın da mumaileyhe vermesine 15/7/938 tarihinde karar verilmiş ve kararın dahi müddealeylehlerden Salamon Kamhiye hukuk usul muhakemeleri kanununun 407 inci maddesine tevfiakan ilân tebliği tensip kılınmış olduğundan müddealeylehlerden Salamon Kamhinin ilânın ertesi gününden itibaren kanunî müddeti içinde kanun yollarına müracaat etmediği takdirde hükmün katıyet kesbedeceği ilân olunur. (10374)

Istanbul asliye 4 üncü hukuk mahkemesinden:

Gümrük müdürlüğü namına hazine muhakamat müdürlüğü vekili Nüzhet tarafıdan Zeytinci Dervişzade Nazmi veresesi karısı Dervişe ve kızı Sabiha ve oğlu önce Bursada Sed başında maliye şubesinde memur Suphi ve kefil Karamanos aleyhine açılan alacak davasının muhakemesinde- davacı vekili Dimitri Karamanos yemin teklif ettiklerini söylemiş ve mahkemece de: suretleri dosyoda mevcut 22/6/335 tarihli iki kta senet zirindeki imzalar kendisinin olmadığına ve işbu hadise hakkında Nazmiye kefil olmadığına dair mumaileyhe yemin davetiyesi yazılmasına ve işbu yemin davetiyesinin ilân tebliğine ve muhakemenin 26/10/938 çarşamba günü saat 14 de birakılmasına karar verilmiş olduğundan ismi yazılı müddealeyleh Karamanos berayı yemin mahkemeye gelme diği takdirde yeminden imtina etmiş addolunarak giyabında hüküm verileceği ilân olunur. 938-1508

PUDRALAR

Modasında

Büyük bir tebeddül

Mübalâğalı "Makiyaj", kalmadı

ÇİLDE SÜRÜLECEK GAYET İNCE BİR PUDRA, TABİİ BİR GÜZELLİK VERİR.

Parisin şık ve kibar kadınları, yeni bir moda meydana atmışlardır. Onlar, bütün gün zarfında hiç parlaklık izi vermeksizin şeftali çiçeği bir ten temin eden yeni bir pudra keşfetmişlerdir.

Bu da; yeni ve hususî bir usul ile en ince bir pudrayı ipekli elekten üç defa geçirilmiş ve hakikaten krem köpüğü ile karıştırılmış pudradır. - Fransız kimyagerleri tarafından uzun araştırmalar neticesinde elde ettikleri bu en son usul Tokalon müessesesi tarafından imtiyazı alınmıştır. Tokalon pudrası parlak bir buruna ve yağlı manzaralı bir cilde nihayet verecek ve size nefis ve 8 saat zarfında "Mat,, bir ten temin edecektir. "Fini Mat,, Tokalon pudrasını kullandığınızda ne rüzgâr, ne yağmür, ne de ter, cildinizin güzelliğini bozmaz. Sehhar güzelliğinizi artıran bir tazelik ve bir cazibe verir, 8 cazip ve yeni rengi olan Tokalon pudrasını iseyiniz ve kullandınız.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra

RADYOLİN

Diş macunile fırçalamalısınız

Çünkü:

Bir defa fırçalanmakla diş temizlenmiş olmaz. Ağız gıdının ve dahili uzuvların mütemyen alınan ecnebi maddeler, mışlar, yemek, içki, sigara ve sair lere, diş etlerine binbir mikrop lar, arızalar husule getirir. Bir birike birike nihayet dişlerde me, etlerde iltihaplar başlar. felâketi önlemek ve durdurma zımdır.

Vaktinde ihtiyatı elden bırakmıyarak dişlerinizi sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra

RADYOLİN

PASTİL ANTİSEPTİK

KANZUK

Souk alğınlığı, nezle ve teneffüs yollarile geçen hastalıklardan korur, grip ve boğaz rahatsızlıklarında, ses kısıklığında pek faydalıdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

Beyoğlu - İstanbul

Dr. Besim Ruşen

Dahiliye Mütchassısı
Hergün öyleden sonra hastaları rını kabul eder.

Çarşıkapı Tramvay duran Ahunbey apartmanı No. 2

Dr. İHSAN SAMİ GONOKOK AŞISI

Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına pek tesirli ve taze aşısıdır. Divanyo Sultanmahmud türbesi No. 113

Bakor Mağazaları

ziyaret ediniz. SALON; YEMER ve YATAK ODASI takımları zengin çeşitlerini her yerden şartlar ve ucuz fiatlarla bulursunuz.

Sahibi A, Cemalettin SARACCO Neşriyat Müdürü Macit ÇETİN sildiği yer: Matbaai Ebüzzi

Doktor Şükrü Fazıl İlkel

Kadın Hastalıkları Mütchassısı

Sirkeci: Muradiye caddesi

No: 35

Hergün hastalarını kabul eder

Telefon: 21503

ZAYI - 14416 numaralı ve 1/9/938 tarihli ikinci nüsha gümrük it-halât beyannamesini zayı ettim. Yenisini çıkaracağımın eskisinin hük mü kalmadığını ilân ederim.

Ali Galip Akbay

**Yüksek mühendis mektebi
Müdürlüğünden:**

1 - Liseler olgunluk imtihanlarının 19 eylül 938 de bitmesi dolayısıyla evvelce 22 - Eylül - 938 akşamı nihayet bulacağı ilân edilmiş olan 938 - 939 tedris senesi kaydı kabul muamelesine 27 eylül 938 akşamına kadar devam edilecektir.

2 - Mektebe girmeğe talip olanlar arasında yapılacak yapılacak mütaka imtihanları eylülün 29 ve 30 uncu perşembe ve cuma günleri 9 da başlayacaktır.

3 - Bu hususta fazla malûmat almak istiyenlerin tatil günleri hariç olmak üzere her gün saat 9 - 16 ya kadar mektep idaresine müracaatları.